

Vetenskapsrådet

A safe place for preparedness

Linda Kvarnlöf, linda.kvarnlof@miun.se
Erna Danielsson, erna.danielsson@miun.se

PART OF MID SWEDEN UNIVERSITY

Att göra hemberedskap: ett kritiskt perspektiv på beredskapens diskurser och praktiker ['Doing' household preparedness: A critical approach to preparedness discourses and practices]

- Finansierat av Vetenskapsrådet, januari 2022 – december 2024
  - Inom ramen för VR:s riktade utlysning om Samhällelig beredskap och säkerhet
- Projektgruppen:
  - **Linda Kvarnlöf**, lektor i Sociologi Mittuniversitetet (projektledare)
  - **Elin Montelius**, lektor i Sociologi Mittuniversitetet
  - **Erna Danielsson**, professor i Sociologi Mittuniversitetet
  - **Hanna Liljendahl**, kommunikatör Mittuniversitetet

Projektets olika delstudier

1. Diskurser om hemberedskap

Diskursanalys av samtida beredskaps-
och säkerhetsdiskurser

2. Hemberedskap utifrån ett medborgarperspektiv

Medborgarstudie med fokus på bilder
och öppna svarsalternativ

3. Berättelser om hemberedskap

Intervjustudie om hemberedskap

A safe place for preparedness

- **Utgångspunkter för texten:**
  - Ett intresse för hur hemmet och bostadens karaktär påverkar individens *tankar om* hemberedskap
  - Även om tidigare forskning om individers och hushålls krisberedskap har visat att hemmet och vardagens praktiker har en avgörande roll för *hur* människor praktiserar beredskap så finns det ett behov av att ytterligare utforska på vilka sätt hemmet görs till den självklara platsen för beredskap
- **Hemmets sociologi**
  - Hemmet som en självklar plats för identitetsskapande
  - Hemmet som den plats där olika sociala roller reproduceras, inte minst könsroller
  - Hemmet som "a locale in which people can work at attaining a sense of ontological security in a world that at times is experienced as threatening and uncontrollable" (Dupuis & Thorns, 19998:24)*

*Dupuis, A. & Thorns, D.C. (1998). "Home, home ownership and the search for ontological security." *The Sociological Review*, 46(1):24-47.

Metod

- 23 intervjuer (via zoom och ett par fysiskt)
- Ålder: 25 – 71
- Kön: 13 kvinnor/10 män
- Bostadsort:
  - Storstad, förort, mindre stad (<100,000)
  - Gård, by eller mindre samhälle
- Bostad
  - Egen ägd villa, radhus
  - Bostadsrätt
  - Hyresrätt
- Utbildning: Universitetsutbildning i huvudsak
- Inkomst: 15 000 – 35 000 eller >35 000

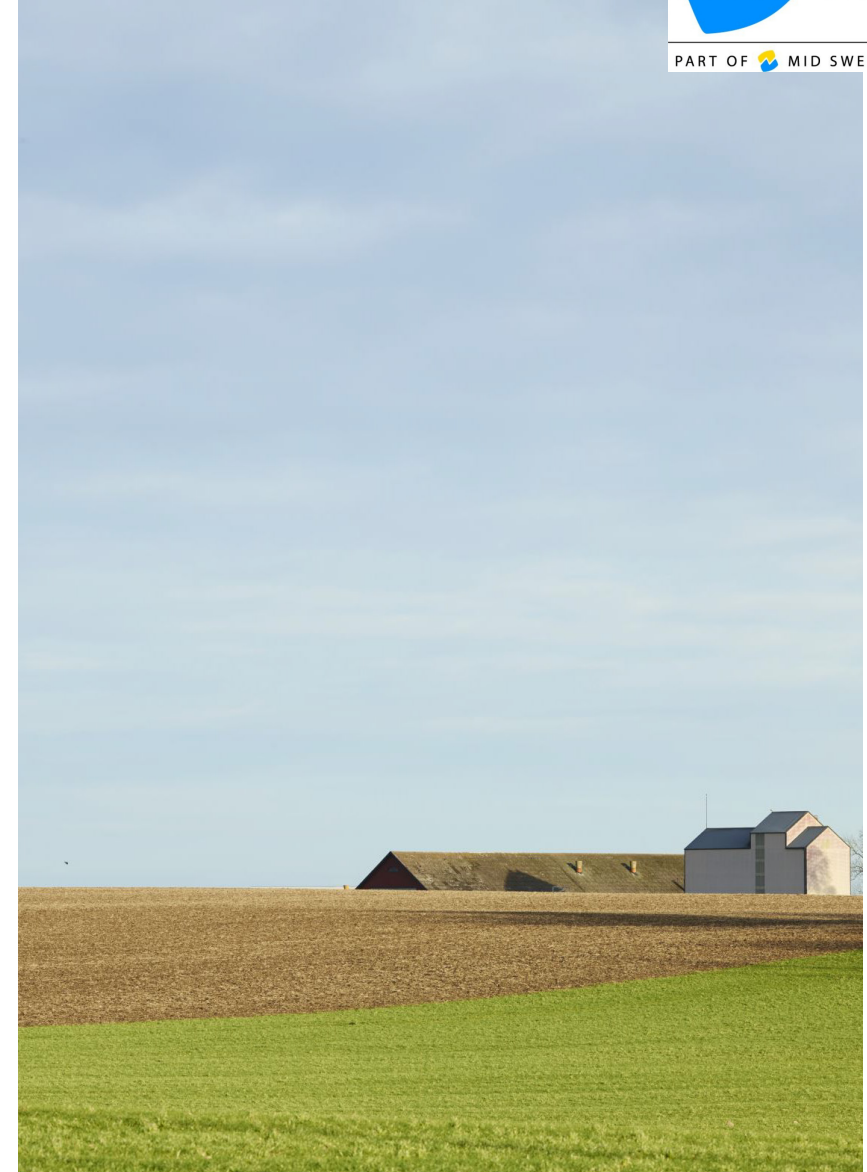
Hemmet som den trygga platsen - där beredskapen finns

- *Jag hoppas ju, om vi skulle hamna i en sån här situation, att det finns möjlighet att bli i hemmet, och det är egentligen det jag mest preppar för ..., i ett drömscenario att vi får vara kvar i huset liksom. (Intervju 2, kv,)*
- *Har inte tänkt på att behöva lämna mitt hem, faktiskt. Nej. (Intervju 14, kv)*
- *För mig så är hemberedskap även de som är närmast mig, och att man faktiskt är förberedd ... .. mina närmaste släktingar vill jag ska vara lika förberedda ... det är ju liksom mina föräldrar, mina syskon och min familj i mitt hushåll, för att det är de som jag tänker ska vara i gemenskap i vårt hem, om någonting händer. (Intervju 42, kv)*
- *Jag har ju MSB:s skrift, som jag liksom har haft som min första liksom checklista. (Intervju 19, kv)*

Hemmet på landet – den rurala tryggheten

- *Blir det total kris, då måste jag ge mig upp till Hälsingland, där min son med familj finns, ute på landet alltså. (Intervju 15, kv)*
- *Om vi skulle behöva lämna, alltså så här bara lämna huset, då kan vi samlas liksom hos svärföräldrarna, här på landet kan vi samlas allihop, och då behöver vi också hjälpas åt. (Intervju 36, kv)*
- *Jag har ju ett förflutet som boende ute på landet, alltså jag bor ju mitt i stan nu, men har min föräldragård ute på landet, och där vet man hur beroende man är av ström. ... Jag har en prepperlåda hemma här i stan ...[men] Okej, om det händer, då åker jag ut till stugan på landet”, för där har vi ännu mer möjligheter än vad jag skulle ha i det lilla huset i stan. (Intervju 19, kv)*

Alternativa platser för beredskap

- *Till jaktstugan, ... där uppe på fjället, ... där har jag god kunskap om var vi har källor, ... det är ganska ödebelagt där också, det finns några hus i närheten ... det råkar vara ett hus i en skog. Och det finns ved, det finns kamin, det finns källa, det finns mycket mat där också (Intervju 12, m)*
- *Ja, än så länge blir det väl förmodligen ner till mamma då, eller så far jag till någon stuga i skogen, för kommer mamma till skogs, då har man ju liksom förmåga, där överlever jag ju lätt, ... jag menar, finns det bara någon sjö där man kan fiska, och det finns en skog där det finns djur i, så då tror jag nog att jag ska klara mig (intervju 27, m)*
- *Det mesta jag faktiskt behöver får jag ju plats med i min vandringsryggsäck ... kök och mat och tält och sovsäck och kläder, och sen är man redo att gå liksom. Och det är ju fördelen att hålla på med friluftsliv, att man har en vana av att ta med sig så lite som möjligt som ska räcka så långt som möjligt." (Intervju 29, m)*
- *Jag har en husbil, och där tänkte jag, att: "Där har jag det mesta som behövs för att klara sig en vecka". (Intervju 28, m)*

Konklusion

- En plats där beredskap görs
  - Hemmet – att åka hem till mamma
  - Landsbygden – jakt, fiske, friluftsliv

En plats där identitet skapas

Hemmet – görs till kvinnans domän

- Beredskap för barnen och familjen
- Fokus på familjens överlevnad
- Landsbygden – görs till mannens domän
  - En stuga i skogen, jakt och fiske
  - Friluftsliv, överlever i vildmarken

